

povolení stavební po 27. lednu 1917. Vypadly by tedy z ochrany jen domy, které oněmi osobami po 1. listopadu 1918 jiným způsobem byly nabyty. Těch při známém ochabnutí obchodu s obytnými budovami v době popřevratové asi nebylo mnoho. Za to by byla ochrana nově rozšířena na budovy železnic a železničních fondů, těmito před 1. listopadem 1918 nabyté, které dosud z ochrany byly vyňaty bez všeho omezení. Již tento důsledek, že by ochrana nájemníků, která měla býti odbourána, byla proti dosavadnímu stavu rozšířena na újmu důležitých veřejných zájmů na volnosti železniční dopravy a správy, vyvrací výklad zákona, odvolacím soudem zastávaný. Proti tomu má dobrý smysl, že ani podle nového zákona čís. 48/25 nejsou vyňaty z ochrany domy, osobami v §u 31 čís. 3 jmenovanými nabyté po 1. listopadu 1918 jinak než stavbou, pokud se tkne přestavbou, přístavbou a nástavbou, pro které bylo stavební povolení uděleno neb se udílí po 27. lednu 1917. Vynětím i těchto domů z ochrany byl by býval podlomen — pro zvelebení stavebního ruchu velmi důležitý a proto státní správou podporovaný — zájem oněch osob, zříditi si nové stavby ochraně nepodrobené. Mimo to bylo zachováním ochrany pro ně účelně čeleno možným obavám, by některé z těchto osob zklamavše důvěru zákonem k nim projevenou nenabýly starších budov snad jen na oko a tím zjednaly možnost, nájemníkům z nich dáti výpověď. Nelze proto s právním názorem odvolacího soudu o výkladu §u 31 čís. 3 souhlasiti. Ježto podle toho, co bylo právě doličeno, námitka žalované strany, že tu není výjimky z ochrany nájemníků podle §u 31 čís. 3 zákona čís. 48/25, není odůvodněna, a žalobkyně nemusí pro výpověď z domu, na který se ochrana nevztahuje, důvody udávati, bylo její výpověď uznati za účinnou a rozhodnouti jak se staló.

Čís. 5432.

Nesprávný dovolací návrh není důvodem k odmítnutí dovolání, je-li z obsahu dovolání zjevno, jaký správný návrh byl míněn.

Zápůrčí žaloba spoluvlastníka proti spoluvlastníku jest přípustna. Do žalobní prosby netřeba sice pojeti jednotlivé rušební činy, není však vadou, stalo-li se tak.

Při výpočtu poměru hlasů dle §u 833 obč. zák. jest sčítati podíly spoluvlastníků, kteří tvoří jednu stranu rozepře.

(Rozh. ze dne 5. listopadu 1925, Rv I 1472/25.)

Žalobci, spoluvlastníci polovice velkostatku, domáhali se na žalovaném, spoluvlastníku druhé polovice velkostatku, zjištění, že žalovaný porušil právo žalobců na spoluvlastnictví, spoluužívání a na rovnoprávnou spolusprávu velkostatku tím, že bez souhlasu žalobců a proti jejich vůli přijal Františka Z-a za hospodářského správce atd. (v žalobě vypočtena celá řada případů), dále pak, by žalovaný byl uznán povinným, uznati toto porušování práv žalobců, zdržeti se ho a dopustiti, by správa velkostatku vedla se napříště ve shodě spoluvlastníků a vyžádati si ke každému užívání velkostatku co do podstaty i užitků souhlas a svo-

lení žalobců. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolání žalovaného — označené v rubru nesprávně jako »dovolací stížnost žalobce« — uplatňuje číselně jen dovolací důvody §u 503 čís. 3 a 4 c. ř. s. a navrhuje zrušení obou nižších rozsudků a zamítnutí žaloby. Přes to, že dovolací návrh (§ 506 čís. 2 c. ř. s.) neodpovídá uplatněným dovolacím důvodům a důsledně z nich nevyplývá, neshledal dovolací soud příčiny, by dovolání již pro formální vadu odmítl, jak to žalující strana v dovolací odpovědi navrhuje, neboť z obsahu dovolacího spisu i z jeho závěrečného návrhu na zamítnutí žaloby je zjevno, že dovolatel mínil změnu rozsudku odvolacího soudu a že rovněž jen omylem v rubru opravný prostředek jako dovolací stížnost pojmenoval (§ 84 druhý odstavec c. ř. s.). Nutno tedy vejíti ve vyřízení dovolání ve věci samé. Možno tak učiniti ovšem jen potud, pokud z neuspořádaných a jedním dechem různé a k tomu povšechné výtky přednášejících vývodů lze seznati, v čem žalovaný ten který dovolací důvod spatřuje. Jde o žalobu zápůrčí podle obdoby §u 523 obč. zák., kterou podali spoluvlastníci jedné ideální polovice velkostatku na spoluvlastníka druhé ideální polovice téhož velkostatku pro porušování jejich spoluvlastnických práv jednostranným nakládáním společnou věcí; žalobou tou se domáhají upuštění od takového protizákonného zasahování do jejich právní oblasti. Že jest taková zápůrčí žaloba spoluvlastníka proti spoluvlastníku přípustna, jest v nauce i praxi uznáváno (srv. na př. Randa »Právo vlastnické« z roku 1917, str. 83 a 298 a rozhodnutí čís. 4017 sb. n. s.). Jest proto mylným názor dovolatelův, že mezi spoluvlastníky jest přípustna jen žaloba o ustanovení společného správce, neb o rozdělení společné věci, a jsou pro tento spor bezvýznamnými veškeré vývody dovolání, které se pojí k předpisu §u 836 obč. zák. Žalobci žádali za rozsudek, že byli ve svém spoluvlastnickém právu porušeni celou řadou činů žalovaného spoluvlastníka (v žalobě blíže uvedených), že jest žalovaný povinen veškerého porušování se zdržeti a dopustiti, by správa společného statku vedla se příště ve shodě spoluvlastníků. Jde tu tedy o žalobu na opomenutí rušebních činů a na snášení spolusprávy a nikoliv o prostou žalobu určovací podle §u 228 c. ř. s., jak míní dovolatel. Takovému odsuzujícímu rozsudku možno i exekucí podle §u 355 a dalších ex. ř. průchod zjednati, což by při prostém rozsudku určovacím bylo vyloučeno. Jsou tedy také bezvýznamnými všechny vývody dovolání, které se pojí k udánlivému nedostatku právního zájmu na bezodkladném zjištění ve smyslu §u 228 c. ř. s. Jestliže žalobci pojali do žalobní prosby také jednotlivé činy rušební, nebylo to ovšem nutno, ale není to také žádnou vadou, protože otázka rušebních činů byla nutným předpokladem pro rozhodnutí o zápůrčí žalobě a byl by si ji musil procesní soud v důvodech rozřešiti, i kdyby do žalobní žádosti pojata nebyla. Dovolatel je na omylu, míně, že jest největším podílníkem, o vyvozuje z toho různé důsledky, zejména právo, býti podle §§ 836 a 837 obč. zák. správcem společné věci. Takového

práva žalovaný proti ostatním podílníkům nemá, byť i — jak uvádí — vedl správu již po dlouhou dobu řádně a poctivě. Žalovaný přehlíží, že jest vlastníkem jen jedné ideální polovice velkostatku a že žalobci ve svém souhrnu jsou vlastníky druhé ideální polovice, tedy stejného dílu jako on, byť i Václavu S-ovi byla připsána jen jedna čtvrtina a byť i druhá čtvrtina byla připadla z pozůstalosti Marie S-ové dědicům Václavu S-ovi ml. a Oldřichu S-ovi, každému po jedné osmině. Vůči žalovanému, jako jedné procesní straně, jsou tu žalobci, jako druhá procesní strana, která ve svém celku představuje také polovici velkostatku, takže jest tu rovnost hlasů po rozumu §u 833 obč. zák., a nelze jen porovnávatí podíl žalovaného s podílem každého jednotlivého spoluzalobce a z toho sestrojovatí většinu (relativní většinu) pro žalovaného. Ve všech těchto otázkách není tu žádného nesprávného právního posouzení věci v napadeném rozsudku.

Čís. 5433.

V řízení o odhadu k vůli vyměření zemské dávky z přírůstku hodnoty jest do usnesení prvního soudu, jimž uloženo navrhovateli složití zálohu na útraty, rekurs přípustným.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1925, R I 622/25.)

Soud první stolice uložil v odhadním řízení za účelem vyměření dávky z přírůstku hodnoty navrhovateli (zemskému inspektorátu), by složil zálohu na útraty odhadu. Rekursní soud odmítl rekurs navrhovatele. Důvody: Stížnost bylo odmítnouti, ježto jest nepřípustnou. Jak již nejvyšší soud opětně (srov. rozhod. čís. sb. 1182, 1918) vyslovil, jde při soudním odhadu nemovitostí dle §u 18 třetí odstavce řádu, jimž zavedena zemská a obecní dávka z přírůstku hodnoty nemovitostí, čís. patentu ze dne 29. prosince 1915 čís. 83 z. zák. pro Čechy, sice o odhad řízení nesporného, avšak při jeho provedení nutno šetřiti zákonných předpisů, jež nastoupily na místo všeobecného řádu soudního a dražebního, o nichž se zmiňuje § 272 nesp. říz., totiž předpisů exekučního řádu § 140 až 144, reálného odhadního řádu ze dne 25. července 1897, čís. 175 ř. zák. a podpůrně civilního řádu soudního § 351 a násl. Platí tedy při řešení otázky, zda soud může si vyžádati zálohu na znalečné, ustanovení §§ 332, 346 a 365 druhý odstavec c. ř. s. i zde, a zcela správně uložil první soudce navrhovateli, by složil zálohu na tyto útraty. Pokud stěžovatel snaží se ze slov §u 18 dávkového řádu »hradí ten« dovésti, že, když nebylo použito slov »nahrazuje inspektorátu« nebo »jest inspektorátu povinen nahraditi«, že nelze ukládati zemskému inspektorátu složení zálohy na útraty odhadu, poněvadž by zmařen byl úmysl zákonodárce, by útraty odhadu hradila strana dle výsledku odhadu k tomu povinná, nelze mu přisvědčiti. Názor ten jest mylným, neboť otázka zálohy nemá s otázkou konečné náhrady útrat souvislosti a nelze ji s ní směřovatí. Když uvádí stěžovatel, že nelze použítí v tomto případě ustanovení §§ 367, 349 druhý odstavec c. ř. s., ježto jedná se o zvláštní zákon, jemuž nemohou derogovatí cit. usta-